

عنوان مقاله:

پلیس جامعه محور و امنیت اجتماعی بامطالعه حقوق متقابل مردم و نیروی انتظامی؛ چالش ها و راهکارها

محل انتشار:

اولین همایش ملی آینده پژوهی، علوم انسانی و امنیت اجتماعی (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

علی بزمی حاجی خواجه لو - پژوهشگر، دانشجوی دکترای پژوهش محور حقوق خصوصی

علی بابایی - کارشناسی پیشگیری از آسیب های اجتماعی و اعتیاد، تهران، نظامی ستادکل فرماندهی ناجا، فرماندهی پشتیبانی قرارگاه ستاد ناجا

رضا صفرپور - قاضی دیوانعالی کشور، استادیار دانشگاه حقوق

خلاصه مقاله:

یکی از مهم ترین مسایلی که علم حقوق همیشه با آن دست به گریبان بوده است، حقوق متقابل مردم و نیروی انتظامی، تعیین حدود اختیارات و وظایف پلیس و امنیت اجتماعی حاکم بر جامعه است چرا که از یک طرف، تامین امنیت، وظیفه سنتی و انحصاری دولتها و پلیس دولتی است و در صورت مخدوش شدن و به خطر افتادن این امنیت، دولت و پلیس در این زمینه مورد شناخت، بررسی و مواخذه قرار می گیرد که این مسیله مستلزم این است که اختیارات متعدد و گسترده های را به پلیس بدهیم و از طرف دیگر، یکی از ضروریات پذیرفته شده در جوامع متمدن بشری، حفظ حقوق و آزادیهای قانونی و مشروع شهروندان است که این امر مستلزم این است که پلیس، آزادی کامل نبوده و نتواند هرکجا و هر زمان و به هر شکلی که بخواهد این آزادی را از شهروندان خود سلب کند. برای این منظور و برای جمع بین این دو دغدغه، قوانین کشورهای مختلف، با توجه به ویژگی های فرهنگی و سنتی و اجتماعی هر کشور، مقررات مختلفی را در نظر گرفته اند. پلیس سازمان امنیتی- انتظامی است که در تمام کشورها از جمله وظیفه پیشگیری از جرایم را بر عهده دارد و بیشتر اولین نماینده عدالت کیفری است که با شهروندان در ارتباط می باشد. به همین دلیل نوع برخورد پلیس با مردم در شکل گیری طرز تلقی صحیح یا اشتباه از نظام امنیت شهری واجد اهمیت سیاسی است. در برخی کشورها، سعی شده است که تا حد امکان، از اختیارات گسترده پلیس کاسته شود و بیشتر به دغدغه های حقوق بشری پاسخ داده شود. برخی از این موارد در قوانین کشور ما به خصوص در قانون آیین دادرسی کیفری و قانون رعایت حقوق شهروندی هم ذکر شده است و برخی دیگر، در نظام حقوقی ما وجود ندارد. بنابراین در تعریف پلیس چنین می توان گفت که پلیس مأمور اجرای قانون است پلی سها به چند دسته پلیس یونیفرم دار، پلیس بزرگراه، یگان ویژه، پلیس نظامی و پلیس مخفی تقسیم می شوند. از جمله وظایف مهم نیروی انتظامی و پلیس حفظ و حراست از تمامیت قلمرو حاکمیت دولت و ایجاد آرامش و امنیت اجتماعی است. هدف و مساله اصلی پژوهش حاضر، پلیس جامعه محور و امنیت اجتماعی بامطالعه حقوق متقابل مردم و نیروی انتظامی چالش ها و راهکارها است. پژوهش حاضر در پی پاسخ به این سوال است: حقوق متقابل مردم و نیروی انتظامی چگونه بوده و وظایف و اختیارات پلیس و پیشگیری انتظامی از جرم به چه طریق می باشد و چه ارتباطی میان پلیس و امنیت اجتماعی حاکم بر جامعه وجود دارد که این نتیجه حاصل گردید افراد مردم و نیروی انتظامی دارای روابط بسیار نزدیک و همکاری صمیمانه و موفق در تمامی جوانب و همچنین پیشگیری انتظامی از جرم به نحو مطلوب بوده و ارتباط میان پلیس و امنیت اجتماعی رابطه ای مستقیم و متاثر از هم می باشد. مقاله حاضر با توجه به موضوع آن که جنبه پژوهشی دارد پس از بیان مفهوم شناسی پلیس و انواع پیشگیری و رویکرد های جدید پلیس در پیشگیری انتظامی از جرم در تقسیم مباحث به نقش پلیس و قانون در جرم شناسی و حقوق شهروندی نیز اختصاص یافته و به نظر می رسد رابطه میان وظایف و اختیارات پلیس و حقوق شهروندی نیاز به بررسی دقیق تر دارد. در این بررسی پس از بررسی مولفه های مفهوم امنیت در پرتو وظایف و اختیارات پلیس ت ...

کلمات کلیدی:

نیروی انتظامی، قانون، حقوق شهروندی، پیشگیری انتظامی از جرم

